

ORIGINAL ARTICLE

Received: 2019/05/14

Accepted: 2019/04/14

Evaluation of Noise Pollution in Sari's Educational Hospitals in 2015-16**Ahmad Alizadeh(M.Sc.)¹, Fatemeh Taghavi(B.S.)², Jamshid Yazdani Charati(Ph.D.)³**

1. Instructor, Department of occupational hygiene, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.

2.M.Sc., Department of occupational hygiene, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran. Email:ftmhtaghavi@gmail.com Tel:09112537274

3.Professor, Research Center of prevention and epidemiology of non-communicable disease, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.

Abstract

Introduction: Noise is one of the most important pollutants in worksites. Hospitals are imposed to noise pollution. Considering lack of research in Sari educational hospitals and applicability of noise control by engineering controls and education, we proposed this research to evaluate the sound pressure level (SPL) in three educational hospitals of Sari, Iran.

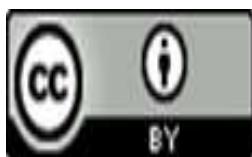
Methods: In a descriptive-analytical study, the SPL of three hospitals was evaluated using sound level meter (model; CACELLA CELL-490, made in England). The evaluation was performed in 1.5 meter height, in three shifts, and in three days of the week. Data were analyzed using descriptive statistic methods and SPSS software version 24. For assessing the rate of effective factors, the GEE (Generalized estimating Equation) methods were used.

Results: According to the results, the mean SPL was 63.30 ± 7.33 dB and a significant difference was observed between the mean SPL and the standard (35 dB) ($p < 0.001$). Moreover, the highest mean of sound in hospitals was observed in Fatemeh Al-Zahra Hospital. Considering the week days, Saturday and among shifts, the night shift had the highest mean SPL.

Conclusion: The findings showed that SPL was higher than the Iranian National Construction Regulations and World Health Organization (WHO) standards in all evaluated places. So, the noise control programs should be considered seriously.

Keywords: Noise pollution, Hospital, Sari

Conflict of interest: The authors declared that there is no conflict of interest.

This Paper Should be Cited as:

Author : Ahmad Alizadeh, fatemeh taghavi, Jamshid Yazdani Charati.

Evaluation of Noise Pollution in Sari's Educational Hospitals in 2015-16.Tolooebehdasht Journal.2019;18(6):34- 44 .[Persian]

بررسی آلدگی صوتی بیمارستان های آموزشی شهر ساری در سال ۹۵-۱۳۹۴

نویسنده‌گان: احمد علیزاده^۱، فاطمه تقی‌سقندی‌کلابی^۲، جمشید یزدانی چراتی^۳

۱. مری گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران، ساری، ایران.
۲. نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران، ساری، ایران.
- Email: ftmhtaghavi@gmail.com
۳. استاد گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران، ساری، ایران.

طلوغ بهداشت

چکیده

مقدمه: سروصدا بعنوان یکی از عوامل مهم آلدگی محیط کار بوده و بیمارستان‌ها در معرض آلدگی صوتی قرار دارند. با توجه به این ضرورت و عدم وجود اطلاعات کافی درخصوص وضعیت صوتی حاکم بر بیمارستان‌های مورد بررسی و همچنین امکان پیشگیری و کنترل صوت از طریق اقدامات فنی مهندسی و آموزشی، این مطالعه به منظور بررسی میزان تراز فشار صوت در قسمت‌های مختلف سه بیمارستان آموزشی شهر ساری انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی با هدف بررسی آلدگی صدا درسه بیمارستان آموزشی انتخاب شد. اندازه‌گیری تراز فشار صوت توسط دستگاه صدادسنج CACELLA CELL-490 ساخت کشور انگلستان در ارتفاع ۱/۵ متری از سطح زمین در سه روز هفته و درسه شیفت انجام شد. نتایج بدست آمده توسط روش‌های آماری توصیفی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای بررسی میزان عوامل موثر بر سروصدا از روش‌های مبتنی بر GEE(Generalized estimating Equation) استفاده شد.

یافته‌ها: با توجه به نتایج، میانگین تراز فشار صوت برابر $63/30 \pm 7/35$ دسی‌بل بوده است و با آنالیز آماری انجام شده بین میانگین تراز فشار صوت و استاندارد (۲۵ دسی‌بل) اختلاف معنی‌دار دیده شد ($p < 0.001$). همچنین بیشترین میانگین صدا در بین بیمارستان‌ها مربوط به بیمارستان فاطمه الزهرا، در بین روزهای هفته، روز شنبه و در بین شیفت‌های کاری، شیفت شب بیشترین میانگین صدا را دارا بوده است.

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده بیانگر آن است که تراز فشار صوت در تمامی ایستگاه‌های اندازه‌گیری بیش از حد مجاز مقررات ملی مسکن ایران (۳۵ دسی‌بل) و سازمان جهانی بهداشت (۳۵-۴۰ دسی‌بل) بوده است. لذا کنترل آلدگی صوتی بطور جدی باید مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌ای کلیدی: آلدگی صوتی، صدا، بیمارستان، ساری

دو ماهنامه علمی پژوهشی
دانشکده بهداشت یزد

سال هیجدهم

شماره ششم

بهمن و اسفند ۱۳۹۸

شماره مسلسل: ۷۸

تاریخ وصول: ۱۳۹۸/۰۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۲/۲۴

مقدمه

بیمارستان فیض اصفهان انجام شد، حداقل میانگین تراز معادل

صدا (leq) در نوبت صبح مربوط به بخش درمانگاه ۷۲/۶۶ دسی

بل و در نوبت بعداز ظهر مربوط به بخش اداری بیمارستان ۸۰/۶۵

دسی بل می باشد که بیشتر از حد مجاز بوده است (۱۲). مطالعه

دیگری که توسط juang و همکاران در بیمارستانی در تایوان

انجام شد نشان داد که متوسط تراز فشار صوت روزانه بین ۶۴/۶

- ۵۲/۶ دسی بل بوده که این میزان بیشتر از حد مجاز صدای

محیطی روزانه تایوان (۵۰ دسی بل) بود (۱۳). در تحقیق

Hasfeidt و همکارانش نیز ضمن مقصیر شمردن دستگاه ها،

عملکرد کارکنان به عنوان منبع اصلی ایجاد صوت، وجود این

عامل را ضمن اثر منفی بر بیماران، مختل کننده سهولت در

ارتباط افراد تشخیص داده اند (۱۴). پژوهش دیگری که توسط

Bentley و همکاران انجام شد نشان داد که میزان تراز صدا در

قسمتهای مختلف بیمارستان های مورد بررسی شامل: اتاق

عمومی بیماران، اتاق خصوصی بیماران و قسمت مراقبت های

ویژه بالاتراز حدمجاز بوده است (۱۵).

فراهرم نمودن محیط کاری با حداقل سروصدا در بیمارستان

منافع متعددی را هم برای بیماران و هم برای کادر درمانی به

همراه خواهد داشت. پرستنل بیمارستان در محیط آرام شرایط

جسمانی و روانی مناسب تری را جهت ارائه خدمات درمانی

برای بیماران دارند (۱۶) و علاوه بر نیاز کارکنان به محیطی آرام و

فارق از سروصدا، توجه به راحتی و آسایش بیماران در زمان

بستری در روند بهبودی و سلامتی آنان بسیار موثر خواهد

بود (۱۷).

لذا با توجه به این ضرورت و عدم وجود اطلاعات کافی در

خصوص وضعیت صوتی حاکم بر بیمارستان های مورد بررسی

یکی از شایع ترین منع استرس زای محیط سروصدا می باشد (۱). مواجهه با آلدگی صوتی همواره اثرات نامطلوبی بر سلامت افراد داشته است (۲،۳). مشکلات مختلفی مثل مشکلات شنوایی، فشارخون بالا، اختلالات خلقی، بیماری های قلبی و عروقی، استرس و مشکلات خواب می توانند ناشی از سرو صدا باشند (۴،۵). همچنین سروصدائی زیاد یا مواجهه طولانی مدت با صدا می تواند اختلالاتی در قلب و عروق، واکنش های فیزیولوژیکی، تاخیر در بهبودی بیماران را سبب شود (۶). مطالعات اخیر نشان داده است که افزایش سروصدا به میزان ۱ دسی بل می تواند بیماریهای قلبی و عروقی و فشارخون را حدود ۰/۵ درصد افزایش دهد (۷). یکی از مکان هایی که همواره تحت تاثیر منابع متعدد آلدگی صوتی می باشد، بیمارستان ها می باشند که این عامل زیان آور می تواند بر جنبه های مختلف جسمانی، روانی و آسایشی بیماران و شاغلین آن اثرات نامطلوب داشته باشد (۸). طی بررسی های سازمان بهداشت جهانی WHO در سال ۱۹۹۳ در این خصوص، منجر به طراحی رهنمود بیمارستانی شد که در آن معین نمود که سطح آلدگی صوتی در محیطهای درمانی نباید بیش از ۴۰ دسی بل در طول روز و ۳۵ دسی بل در هنگام شب برسد (۹،۱۰). بررسی انجام شده توسط اصغرinia و همکاران در شهر بابل در سال ۱۳۹۱ نشان داد که در بیمارستانهای مورد مطالعه تراز شدت صوت در روزهای عادی و تعطیل و در بازه زمانی صبح، عصر و ساعت ملاقات بالاتر از حد استاندارد می باشد و بیشترین میزان در شیفت صبح در روزهای عادی به مقدار ۶۴/۹ دسی بل بوده است (۱۱). طی بررسی دیگری که توسط جعفری و همکاران در

این دستگاه قبل از هر اندازه‌گیری توسط وضعیت SLOW و رنج مناسب تنظیم می‌شود(۱۸). اندازه‌گیری در همه قسمت‌ها به صورت تصادفی و در ارتفاع ۱/۵ متری از سطح زمین در سه روز هفته (شنبه - سه شنبه - جمعه)، در ساعت‌های اولیه شیفت صبح (۷:۳۰-۱۳:۳۰)، شیفت عصر (۱۳:۳۰-۲۰) و شیفت شب (۲۰-۷) در ۱۴ بخش و واحد مشابه انجام شد. در اولین مرحله از اندازه‌گیری در هر بخش یا واحد پرسشنامه‌ای جهت تعیین موقعیت بخش و منابع اصلی سروصدا در آن بخش یا واحد تکمیل شد، سپس نتایج اندازه‌گیری در تمامی مراحل اندازه‌گیری در هر ایستگاه با توجه به میزان تراز فشار صوت لحظه‌ای بر حسب دسی بل (DB) در جدول مربوطه پر می‌گردید.

نتایج بدست آمده توسط روش‌های آماری توصیفی (شاخص‌های مرکزی و پراکندگی) و نرم افزار SPSS20 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای بررسی میزان عوامل موثر بر سروصدا با توجه به همبستگی داده‌ها در طول زمان و مکان برای مقایسه و کنترل همبستگی از روش‌های مبتنی بر GEE(Generalized estimating Equation) استفاده شد. این یک روش شناخته شده مبتنی بر استقلال آزمودنی (عدم وجود همبستگی) بین آزمودنی‌هاست و برای داده‌هایی از نوع پنل به کار می‌رود. در این روش منظور از همبستگی، همبستگی بین متغیرها نیست چرا که می‌تواند همبستگی داشته باشد اما آزمودنی‌ها نبایستی در این روش همبستگی داشته باشند. در ادامه نتایج مورد نظر با استاندارد مقررات ملی مسکن ایران(۱۹) مورد مقایسه قرار گرفت.

و هم چنین امکان پیشگیری و کنترل، این مطالعه به منظور بررسی میزان تراز فشار صوت در قسمت‌های مختلف سه بیمارستان آموزشی شهر ساری در سال ۱۳۹۴-۹۵ انجام شد تا بتوان در گام‌های بعدی از طریق اقدامات فنی، مهندسی و آموزشی در جهت کاهش و کنترل صدا اقدام نمود.

روش بررسی

در این پژوهش جهت بررسی آلدگی صدا سه بیمارستان (امام خمینی، بوعالی سینا و فاطمه الزهرا) جهت اندازه‌گیری انتخاب شدند. حجم نمونه با توجه به نتایج تحقیق دیگران(۱۱) و با استفاده از فرمول زیر برآورد گردید. تعداد بخش‌ها و واحدها در بیمارستان‌های مختلف که شیوه هم بوده در هم ادغام (۱۴ بخش) و تعداد نمونه در هر بخش ۲۴ نقطه برآورد شد.

$$n = \left(\frac{z_{1-\frac{\alpha}{2}} \sigma}{d} \right)^2 = 24, \quad 24 \times 14 \times 3 \times 3 = 3024 \quad \sigma = 6.4 \quad d = 2.6$$

در این مطالعه ۱۴ بخش با ۲۴ ایستگاه اندازه‌گیری در ۳ شیفت و ۳ روز در هفته بررسی می‌شوند که در مجموع ۳۰۲۴ ایستگاه اندازه‌گیری برآورد شده است. قبل از شروع اندازه‌گیری با اخذ کمیته اخلاق، دریافت مجوز از مسئولین بیمارستان و بازدید اولیه و تهیه نقشه از واحد دفتر فنی مهندسی دانشگاه، موقعیت بیمارستان در شهر و موقعیت تمامی بخش‌ها و واحدهای مربوطه بررسی گردید. با تعیین ایستگاه‌های مورد نظر بر اساس وسعت هر بخش یا واحد(۱۸)، اندازه‌گیری در تمامی بخش‌های بیمارستان یا واحدهای مربوطه انجام شد. اندازه‌گیری توسط دستگاه صداسنج CACELLA CELL-490 ساخت کشور انگلستان انجام گردید.

$p < 0.001$ اختلاف معنی داری مشاهده گردید. حداقل تراز فشار صوت اندازه گیری شده از ۳۰۰۴ ایستگاه اندازه گیری در بیمارستانها، شیفت ها و روزهای مختلف ۴۰ دسی بل بوده که از میزان استاندارد مقررات ملی مسکن (۳۵ دسی بل) و سازمان میان ایستگاهان بهداشت (۳۵-۳۰ دسی بل) بالاتر می باشد.

جدول ۱ فراوانی نقاط اندازه گیری و شاخص های تراز فشار صوت را بر حسب پارامترهای محیطی نشان می دهد. همانصورت که در جدول درج شده بیشترین میزان میانگین تراز فشار صوت مربوط به بیمارستان فاطمه الزهرا و کمترین آن مربوط به بیمارستان بوعلی می باشد.

جهت انجام این مطالعه از معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران کد اخلاق-IR.MAZUMS.REC.94 در ۱۹۳۵ دریافت شد.

یافته ها

نتایج سنجش حاصل از ۳۰۰۴ ایستگاه اندازه گیری در بخشها، روزهای کاری و شیفت های مختلف طی سال ۹۴-۹۵ در سه بیمارستان دولتی شهر ساری بشرح ذیل بوده است: میانگین تراز فشار صوت کل نقاط اندازه گیری شده برابر $\pm 7/35$ دسی بل بوده است. با انجام آزمون آماری T-Test و مقایسه با مقررات ملی مسکن (۳۵ دسی بل) با $T = 211$ و

جدول ۱: شاخص های تراز فشار صوت اندازه گیری شده بر حسب بیمارستان، شیفت و روز

بیمارستان	شیفت	روز کاری	متغیر پارامتر محیطی			
			Min SPL(dB)	Max SPL(dB)	SD SPL(dB)	Mean SPL(dB)
		امام	۴۰	۹۰	۸/۹	۶۴/۳
بیمارستان		فاطمه الزهرا	۵۳	۸۸	۴/۱۷	۶۵/۲۴
		بوعلی	۴۳	۸۹	۶/۵۸	۶۱/۱۶
		صبح	۴۰	۹۰	۶/۵۳	۶۱/۲
		عصر	۴۴	۸۹	۷/۵۴	۶۲/۸۶
		شب	۴۸	۸۵	۷/۱۳	۶۶/۱
		شنبه	۴۲	۹۰	۷/۴۷	۶۵/۰۸
		سه شنبه	۴۵	۸۹	۶/۷۲	۶۲/۲۳
		جمعه	۴۰	۸۸	۷/۵۳	۶۲/۵۴

فشار صوت بین روز سه شنبه با جمعه با $P=0/663$ اختلاف معنادار مشاهده نشد.

با توجه به نتایج جدول ۲، میانگین تراز فشار صوت در بخش اورژانس $64/58 \pm 7/5$ دسی بل ، بیشترین میزان صدا در میان بخش های مختلف در بخش دیالیز به میزان $67/66 \pm 9/3$ دسی بل و کمترین آن در بخش ICU و PICU $61/9 \pm 7/66$ دسی بل بوده است. میزان تراز فشار صوت در بخش CCU نیز برابر $64/29 \pm 3/55$ دسی بل بوده است.

با آنالیز آماری ANOVA انجام شده تراز فشار صوت بین بخش ها با $F=6/02$ و با $p=0/001$ < p اختلاف معنی داری مشاهده شده است. بعد از کنترل اثرات همبستگی داخلی که بین بیمارستان ها و با استفاده از مدل GEE انجام شد و نتایج در جدول ۳ ارائه شده است.

بیشترین میزان میانگین تراز فشار صوت در ساعت اولیه شیفت شب $66/1 \pm 7/13$ دسی بل و کمترین آن در ساعت اولیه شیفت صبح $61/2 \pm 6/53$ دسی بل بوده است. با آزمون آماری انجام شده با $p=0/001$ < p بین شیفت ها اختلاف معنادار مشاهده شد. حداکثر تراز فشار صوت در بیمارستان امام در شیفت صبح واولین روز کاری هفته بوده است. همچنین حداقل میزان تراز فشار صوت در همین بیمارستان، شیفت صبح و روز جمعه بوده است و با آنالیز آماری انجام شده بین میانگین تراز فشار صوت سه بیمارستان با $p=0/001$ < p اختلاف معنی داری مشاهده شده است. بیشترین میانگین تراز فشار صوت در اول هفته به میزان $65/08 \pm 7/47$ دسی بل و کمترین آن مربوط به روز سه شنبه اواسط هفته بوده است. با آنالیز انجام شده تراز فشار صوت بین روز های هفته با $p=0/001$ < p اختلاف معنادار بوده است. لیکن تراز

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار تراز فشار صوت بر حسب بخشها

تعداد	بعض	متغیر
۱۴	۱۳	۱۲
۳۰	۲۴	۲۰
۶۰	$66/88$	$66/55$
$6/06$	$5/75$	$6/02$
۷۲	۷۷	۷۷
۵۰	۵۵	۵۷
میانگین تراز فشار صوت (dB)		
۳۰	۲۷۰	۷۰
۶۰	$64/29$	$67/66$
$6/06$	$3/55$	$9/3$
۷۲	۷۶	۹۰
۵۰	۵۳	۵۷
انحراف معیار (dB)		
۱۴	۲۷۸	۱۶۲
۱۳	$63/01$	$64/36$
۱۲	$62/95$	$62/9$
۱۱	$61/59$	$61/59$
۱۰	$64/58$	$64/58$
۹	$63/56$	$63/56$
۸	$62/15$	$62/15$
۷	$63/04$	$63/04$
۶	$62/14$	$62/14$
۵	$61/85$	$61/85$
۴	$61/77$	$61/77$
۳	$61/42$	$61/42$
۲	$61/14$	$61/14$
۱	$60/87$	$60/87$
حداکثر تراز (dB)		
۱۴	۲۷۸	۱۶۲
۱۳	$64/36$	$64/36$
۱۲	$62/95$	$62/95$
۱۱	$61/59$	$61/59$
۱۰	$61/59$	$61/59$
۹	$61/59$	$61/59$
۸	$61/59$	$61/59$
۷	$61/59$	$61/59$
۶	$61/59$	$61/59$
۵	$61/59$	$61/59$
۴	$61/59$	$61/59$
۳	$61/59$	$61/59$
۲	$61/59$	$61/59$
۱	$61/59$	$61/59$
حداقل تراز (dB)		

۱ = آنکولوژی = آندوسکوپی، رادیولوژی، سونوگرافی، سی تی اسکن، ام آر آی = پاتولوژی و آزمایشگاه ۴ = اورژانس ۵ = جراحی ۷ = بخش های بستری (مغز و اعصاب، اورولوژی، گوارش، ارتوپدی، گوش و حلق و بینی، چشم و داخلی) = زنان و زایمان ۸ = نوزادان و NICU ۹ = نیوزادان و دیالیز ۱۱ = CCU ۱۲ = اکو و تست ورزش ۱۳ = آئشیوگرافی ۱۴ = تالاسمی

جدول ۳: نتایج آنالیز آماری آزمون GEE انجام شده بین متغیرها

P	آماره والد	انحراف معیار	ضریب رگرسیون	پارامتر
	Wald chi square	SD	(بنا)	
.۰/۰۰۰	۲۳/۷۷۴	.۰/۰۱۲۹	-۰/۰۶۳	شبفت صبح
.۰/۰۰۱	۱۰/۶۶۲	.۰/۰۱۰۹	-۰/۰۳۶	شبفت عصر
.	.	.	.	شبفت شب
.۰/۰۰۰	۲۵/۷۷۸	.۰/۰۰۷۴	.۰/۰۳۸	شنبه
.۰/۵۴۲	۰/۰۳۷۳	.۰/۰۰۶۲	-۰/۰۰۴	سه شنبه
.	.	.	.	جمعه
.۰/۰۰۱	۱۱/۰۳۵	.۰/۰۱۴۲	.۰/۰۴۷	بیمارستان امام
.۰/۰۰۰	۱۹/۴۶۲	.۰/۰۱۴۵	.۰/۰۶۴	بیمارستان فاطمه الزهرا
.	.	.	.	بیمارستان بوعلی
.۰/۹۶۴	۰/۰۰۲	.۰/۰۰۴	-۱/۷۳*۱۰ ^{-۹}	ضریب اشغال تخت
.۰/۹۱۱	۰/۰۱۳	۱/۸۱۰۴*۱۰ ^{-۵}	-۲/۰۳۴*۱۰ ^{-۹}	مساحت بیمارستان

الزهرا حدود ۶ درصد بیشتر از بیمارستان بوعلی می باشد. در بررسی ضریب اشغال تخت و مساحت بیمارستان ها رابطه معنی دار مشاهده نشد.

با توجه به نتایج درج شده در جدول ۳، شبفت شب پایه مقایسه شبفت ها در نظر گرفته شد و ضرایب رگرسیونی به شبفت های دیگر(صبح و عصر) نسبت به شبفت شب معنی دار مشاهده شد.

میزان آلدگی صوتی شبفت صبح حدود ۶ درصد و شبفت عصر حدود ۳ درصد کمتر از شبفت شب بوده است. با در نظر گرفتن روز جمعه به عنوان پایه مقایسه روزها، ضریب رگرسیونی نسبت به شنبه معنی دار مشاهده شد و نسبت به سه شنبه معنی دار مشاهده نشد. میزان آلدگی صوتی در روز شنبه حدود ۳ درصد بیشتر از روز جمعه بوده است. همچنین بیمارستان بوعلی به عنوان پایه مقایسه بیمارستان ها در نظر گرفته شد و ضریب رگرسیونی نسبت به سایر بیمارستان ها معنی دار مشاهده شد و میزان آلدگی صوتی در بیمارستان امام حدود ۴ درصد و در بیمارستان فاطمه

نتایج این بررسی نشان داد که میانگین تراز فشار صوت کل نقاط اندازه گیری شده در سه بیمارستان برابر $۷۷/۳۵ \pm ۶۳/۳۰$ دسی بل بوده است.

با انجام آزمون آماری T-test و مقایسه با استاندارد مقررات ملی مسکن (۳۵ دسی بل) با $T=211$ $P<0/001$ اختلاف معنی داری مشاهده گردید. میانگین بدست آمده در مقایسه با مطالعه ای که توسط جعفری و همکاران در بخش های مختلف بیمارستان فیض انجام دادند (بخش درمانگاه ۶۶/۷۲ دسی بل و بخش اداری

در این بررسی تراز فشار صوت در شیفت صبح و عصر بیشترین مقدار و در شیفت شب و صبح زود کمترین مقدار بوده که برخلاف این مطالعه در مطالعه ما اوایل شیفت شب تراز فشار صوت بیشترین مقدار را دارا بوده است (۲۰).

با توجه به نتایج بدست آمده از این بررسی میانگین تراز فشار صوت در بخش اورژانس $7/5 \pm 64/58$ دسی بل بوده است که از حد مجاز کشوری بالاتر می باشد. در مطالعه Marius و همکاران که در لس آنجلس آمریکا در اکتبر ۲۰۰۲ در دپارتمان اورژانس (ED) با روشی متفاوت انجام شده بود، میزان متوسط وزنی - زمانی (TWA) صدا در اورژانس 43 دسی بل بوده که در مقایسه با استاندارد EPA (۴۰ دسی بل) بالا بوده (۲۱).

بررسی دیگری توسط otenio و همکاران در مارس ۲۰۰۵ در بیمارستان ۲۲۲ تحت خوابی در برآرانا برزیل در طی دوره ۲۴ ساعته و در ۱۰ بخش مختلف انجام شد.

نتایج اندازه گیری نشان داد با وجود اینکه یک گرایش ملایم برای صدای کمتر در طی شیفت شب وجود دارد اما بین تراز صوت در روز و شب تفاوت معناداری وجود ندارد، همچنین متوسط تراز صدای اندازه گیری شده $63/7$ دسی بل بود در حالیکه بر اساس استاندارد برزیلی (ABNT) مقدار پیشنهادی 35 تا 45 دسی بل می باشد (۱۶)، لیکن بر عکس نتایج مطالعه ما نشان داد که تراز فشار صوت در شیفت شب بیشتر از روز می باشد و آنالیز آماری انجام شده با $P < 0.001$ بین شیفت ها اختلاف معنادار مشاهده شد.

یکی از دلایل اصلی این موضوع پیک کاری پرسنل بخش و واحدها در ساعت اولیه شب و هم چنین مراجعته همراهان بیمار

$65/8$ دسی بل) کمتر می باشد، اما بین مقادیر اندازه گیری شده در صبح و سایر نوبت ها اختلاف معناداری وجود داشت (۱)، یعنی میانگین شاخص های بررسی شده در نوبت صبح کمتر از نوبت بعدازظهر بود (۱۲) و با نتیجه مطالعه ما همخوانی دارد، اما در مجموع بیمارستان ازآلودگی صوتی بالایی برخوردار می باشد.

پژوهش دیگری که توسط اصغرinia و همکاران در ۴ بیمارستان دولتی بابل در سال ۱۳۹۱ انجام شد.

نتایج نشان داد که میانگین تراز صدا در شیفت صبح $88/64 \pm 7/30$ دسی بل و در شیفت عصر $60/57 \pm 9/69$ دسی بل بوده است و با میانگین صدا در بررسی ما در شیفت صبح ($66/53 \pm 6/2$ دسی بل) تفاوت فاحشی دارد، اما نتایج شیفت عصر مطالعه ما ($62/86 \pm 7/54$ دسی بل) بالاتر می باشد. بین تراز صدا در نوبت صبح و عصر روزهای عادی و تعطیل و در بیمارستان های مورد مطالعه بابل اختلاف معنی داری وجود داشت ($p < 0.001$) که با نتایج تحقیق ما هم راستا می باشد. به طور کل نتایج اندازه گیری نشان داد که با توجه به میزان استاندارد WHO (روز ۳۵ و شب ۳۰ دسی بل) میزان صدا در بیمارستان های مورد مطالعه در بابل بالا می باشد (۱۱).

در مطالعه انجام شده توسط Galindo و همکاران در بخش های مراقبت ویژه بزرگسالان، کودکان و نوزادان در بیمارستان دانشگاه سانتا مارتا کلمبیا به این نتیجه رسیدند که نوع واحد بر میزان سروصدما موثر است و در این بیمارستان واحد مراقبت ویژه نوزادان بیشترین میزان سروصدما را دارا بود، با این حال پارامتر زمان روزانه بر سرو صدا موثر تر بوده است.

اند که میزان سروصدای در هر مکان بسیار متغیر بوده و وابسته به نوع فعالیت و دستگاه‌های موجود در آن اتفاق بوده است. در این مطالعه بیشترین میزان سرو صدا در واحد رختشورخانه و اهداخون اندازه گیری شد که در بررسی انجام شده در مطالعه ما نیز بین مقادیر اندازه گیری شده در بخش‌ها تفاوت‌هایی وجود داشت و بیشترین آن مربوط به به بخش دیالیز بود(۲۴).

با آزمون چند متغیره (GEE) انجام شده بین تراز فشار صوت اندازه گیری شده و ضریب اشغال تخت ($P=0.964$) و مساحت بیمارستان($P=0.911$) اختلاف معنادار مشاهده نگردید.

این موضوع بیانگر آن است که تعداد بیماران بستری و مساحت بیمارستان دخالتی در میزان آلودگی صوتی در این بررسی نداشته است.

آلودگی صوتی مربوط به عوامل دیگری همچون صدای ناشی از ترافیک شهری، تاسیسات و تجهیزات نصب شده در بیمارستان، عملیات ساختمانی در بیمارستان و ساختمانهای همراهان بیمار، کادر درمانی و کارآموzan مستقر در بیمارستان می‌باشد.

با توجه به نتایج بدست آمده میزان تراز فشار صوت از حد مجاز مقررات ملی مسکن و سازمان بهداشت جهانی بالاتر می‌باشد. لذا می‌بایست اقدامات جدی از جمله مدیریت در ورود و خروج همراهان بیمار به داخل بخش‌ها به خصوص در شیفت شب، عدم استفاده از تلفن همراه توسط پرسنل و همراهان بیمار، دوجداره کردن پنجره‌ها، نصب تجهیزات و دستگاههای صدادار در مکانی که صدای کمتری به داخل بخش‌ها انتقال یابد، آموزش کادر درمانی و آموزشی و احاد مردم به پائین نگه داشتن سطح صدا و یا عدم ایجاد صدا، استفاده از کفپوش

در ساعت اولیه این شیفت مابین ۱۹:۳۰-۲۱:۳۰ جهت ملاقات (خارج از برنامه) و آوردن غذا برای بیماران خویش می‌باشد. D.F.Juang مطالعه‌ای دیگری در سال ۲۰۰۷ در تایوان توسط آن بر کارکنان سیستم درمان و بیماران انجام شد. نتایج نشان داد که متوسط تراز روزانه صدا در داخل بیمارستانها در طی روز بین ۵۲/۶ تا ۶۴/۶ دسی بل می‌باشد که بالاتر از حد استاندارد آن برای بیمارستانهای تایوان (۵۰ دسی بل) بود(۱۳). و با نتیجه تحقیق ما در شیفت صبح که $61/2 \pm 61/2$ دسی بل می‌باشد هم راستا بوده و بالاتر از استاندارد کشوری می‌باشد.

بر اساس نتایج مطالعه ما میانگین تراز فشار صوت در ICU و PICU، $61/59 \pm 7/66$ دسی بل بوده است که از حد مجاز بالاتر می‌باشد و در مقایسه با بررسی Cordova و همکاران که در بخش مراقبتها ویژه سوختگی (BICU) در آمریکا انجام و در طی روز $2/8 \pm 65/9$ دسی بل بوده است، کمتر، لیکن از میزان صدا در شب که به میزان $5/2 \pm 60/9$ دسی بل بوده بیشتر می‌باشد و مقایسه این نتایج با استانداردهای WHO، ACGIH و EPA، مشاهده شد که این مقادیر از حدود استانداردها بالاتر می‌باشد(۲۲).

در بررسی که توسط گلمحمدی در بیمارستانهای دولتی همدان صورت پذیرفت میزان متوسط تراز صدا 6 ± 57 دسی بل بدست آمده که کمتر از میزان متوسط بدست آمده از این تحقیق می‌باشد هر چند از حد مجاز بالاتر می‌باشد(۲۳).

در مطالعه انجام شده توسط Loupa و همکاران در ده مکان داخلی یک بیمارستان عمومی در یونان در سال ۲۰۱۷ نشان داده

بدینوسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی
مازندران که حمایت مالی این پژوهش را بعهد داشته اند،
مسئولین بیمارستان‌ها و همچنین از دانشجویان رشته مهندسی
بهداشت حرفه‌ای خانم‌ها سیمین جعفری و سیده زهرا حسینعلی
پور و نازنین دوغایی مقدم که در امر نمونه برداری همکاری
نمودند تقدیر و تشکر می‌نماییم.

مناسب و تجهیزات انتقال دهنده بیمار با تولید صدای کمتر
می‌تواند کمک بزرگی به کاهش صدا نماید.

تضاد منافع

نویسنده‌گان اعلام می‌دارند که در این مطالعه هیچ گونه تضاد منافع
و منابعی وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

References

- 1-Tsiou C, Eftymiatis D, Theodossopoulou E, Notis P, Kiriakou K. Noise sources and levels in the Evgenidion Hospital intensive care unit. *Intensive care medicine*. 1998;24(8):845-7.
- 2-.Smith A, Broadbent DE. Non-auditory effects of noise at work: A review of the literature: Health & Safety Executive; 1992.
- 3-.Samoel B, Hamour M. Noise induced threatening life disorders. *J Occup Amr*. 1998;19:241-8.
- 4-Zenozi F, Ranjbarian M, Afjeie A. Noise pollution assessment in Mofid children hospital in 2005. *Med Sci J Islamic Azad University*. 2006;16(3):129-34.[Persian]
- 5-Holzman D. Plane pollution. *Environ Health Perspect* 1997;105(12):1300-5.
- 6-Hsu T, Ryherd E, Waye KP, Ackerman J. Noise pollution in hospitals: impact on patients. *JCOM*. 2012;19(7):301-9.
- 7-Oh M, Shin K, Kim K, Shin J. Influence of noise exposure on cardiocerebrovascular disease in Korea. *Science of The Total Environment*. 2019;651:1867-76.
- 8-Sazgarnia A, Bahreyni Toossi M, Moradi H. Noise pollution and traffic noise index on mashhad main streets during the busiest hours of summer. *Iranian journal of medical physics*. 2005;2(3):21-30. [Persian]
- 9-Hodge B, Thompson J. Noise pollution in the operating theatre *Lancet*. 1990;335(8694):891-4.
- 10-Holmes GB, Goodman KL, Hang DW, McCorvey VM. Noise levels of orthopedic instruments and their potential health risks. *Orthopedics*. 1996;19(1):35-7.
- 11-Asgharnia H, Tirgar A, Amouei A, Fallah S, Khafri S, Mohammadi A, et al. Noise pollution in the teaching hospitals of Babol (Iran) in 2012. *Journal of Babol University of Medical Sciences*. 2014;16(4):64-9. [Persian]

- 12-Jafari N, Bina B, Mortezaie S, Ebrahimi A, Abdolahnejad A. Assessment of environmental noise pollution in Feiz hospital wards and its adjacent area. 2012.[Persian]
- 13-Juang D, Lee C, Yang T, Chang M. Noise pollution and its effects on medical care workers and patients in hospitals. International Journal of Environmental Science & Technology. 2010;7(4):705-16.
- 14-Hasfeldt D, Laerkner E, Birkelund R. Noise in the operating room—what do we know? A review of the literature. Journal of PeriAnesthesia Nursing. 2010;25(6):380-6.
- 15-Bentley S, Murphy F, Dudley H. Perceived noise in surgical wards and an intensive care area: an objective analysis. Br Med J. 1977;2(6101):1503-6.
- 16-Otenio MH, Cremer E, Claro EMT. Noise level in a 222 bed hospital in the 18th health region-PR. Revista Brasileira de Otorrinolaringologia. 2007;73(2):245-50.
- 17-Beyt Saeed N, Monazzam Esmaeilpour R, Sakhavatjo M, Moattar F, editors. Noise pollution assessment in Ahvaz oil industry hospital and compared it with the environment agency. Fifth Expert Conference on Environmental Engineering (IRAN); 2011. [Persian]
- 18-Mohammadi RG. Noise &Vibration Engeineering. ed t, editor: daneshjo Published Hamadan; 2016. [Persian]
- 19-Ministry of Roads, Department of Housing and Building Affairs, Iranian National Building Regulations, eighteenth volume, insulation and sound adjustment, (2012).
- 20-Garrido Galindo AP, Camargo Caicedo Y, Vélez-Pereira AM. Noise level in intensive care units of a public university hospital in Santa Marta (Colombia .(Medicina Intensiva (English Edition). 2016 2016/10/01/;40(7):403-10.
- 21-Tijunelis MA, Fitzsullivan E, Henderson SO. Noise in the ED. The American journal of emergency medicine. 2005;23(3):332-5.
- 22-Cordova AC, Logishetty K, Fauerbach J, Price LA, Gibson BR, Milner SM. Noise levels in a burn intensive care unit. Burns. 2013;39(1):44-8.
- 23-Rostam GM. Noise pollution and its irritating effects in hospitals of Hamadan, Iran. 2012.
- 24-Loupa G, Katikaridis A, Karali D, Rapsomanikis S. Mapping the noise in a Greek general hospital. Science of The Total Environment. 2019 2019/01/01/;646:923-9.